

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 3535/08
25.03.2009. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јасминке Станојевић, Весне Поповић, Љиљане Ивковић-Јовановић и Звездане Лутовац, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из __, које заступа пуномоћник АБ, адвокат, против туженог Град Нови Сад, кога заступа Градско јавно правобранилаштво Нови Сад, ради утврђења права коришћења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Окружног суда у Новом Саду Гж. 5347/08 од 25.09.2008. године, у седници одржаној 25.03.2009. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Новом Саду Гж. 5347/08 од 25.09.2008. године тако што се одбија жалба тужилаца и пресуда Општинског суда у Новом Саду бр. П. 9006/07 од 20.05.2008. године, **ПОТВРЂУЈЕ**.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Новом Саду бр. П. 9006/07 од 20.05.2008. године, одбијен је тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се утврди да су носиоци права коришћења у делу од по 1/2 на парцели бр. аа, те да је тужени то дужан признати и трпети да се на основу ове пресуде тужиоци укњиже у јавним књигама као носиоци права коришћења ове парцеле. Истом пресудом тужиоци су обавезани да туженом накнаде трошкове парничног поступка у износу од 55.250,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Новом Саду Гж. 5347/08 од 25.09.2008. године, жалба тужилаца је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтев усвојен а тужени обавезан да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати 166.575,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП-а, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку нема битне повреде из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП-а, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка.

У поступку пред првостепеним судом је утврђено да је пок. ПП бивши из __, деда овде тужилаца 1907. године стекао у власништво парцелу бр. бб куће уз двориште у улици аб, као и парцелу бр. вв двориште у истој улици. По основу тестаменталног наслеђивања ове непокретности наследио је ВВ отац тужилаца. На основу решења Народног одбора Нови Сад, Секретаријата за финансије од 06.10.1959. године утврђено је да су даном 26.12.1958. године, односно даном ступања на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, национализована и постала друштвена својина сва изграђена и неизграђена грађевинска земљишта на територији Општине Нови Сад, 1-13101 списак КО Нови Сад на коме се налазе и наведене парцеле. После спроведеног поступка национализације, а на основу решења Комисије за национализацију Народног одбора Општине Нови Сад наведено земљиште са зградом укњижено је као друштвена својина, с тим што се ВВ оставља у својину као дотадашњем сувласнику трособан стана на првом спрату и једна гаража у посебној дворишној згради. Парцела бр. бб добила је број гг, а спорна парцела вв добила је број аа. Према ЗКЊ.УЛ. бр. дд на парцели број аа и гг у Ц листу уписано је да је приликом обнове земљишних књига 1970. године а на основу става 1. члана 6. Закона о својини на деловима зграде укњижено за право трајног коришћења земљишта у корист сопственика стана, док је према записнику Комисије за излагање података о непокретности РГЗ од 28.01.2003. године спорна парцела гг у државној својини корисника града Новог Сада или како се у листу непокретности наводи да је држалац овог земљишта Град Нови Сад.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, а примењујући члан 71. Правних правила бившег Закона о земљишним књигама, првостепени суд је закључио да је за брисање овакве укњижбе протекао рок од три године предвиђен наведеним правилима, из којих разлога је тужбени захтев одбио као неоснован.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду оцењујући да се тужбени захтев тужилаца с`обзиром на своју садржину не може сматрати брисовном тужбом већ тужбом за утврђење права коришћења на спорној парцели. По оцени другостепеног суда пренос права коришћења на туженог извршен је без правног основа, односно без одговарајуће одлуке од стране надлежног државног органа. Чланом 39. Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта („Службени лист ФНРЈ“ бр. 52/58.

Закон о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта („Службени лист ФНРЈ“, бр. 52/59, 3/59, 24/59, 24/61) прописано је да грађевинско неизграђено земљиште које је национализовано остаје у поседу ранијег сопственика све док га он на основу решења општинског народног одбора не преда у посед општини или другом лицу, ради изградње зграде или другог објекта или ради извођења других радова. На основу ове законске одредбе другостепени суд закључује да су тужиоци као ранији сопственици национализоване непокретности, односно њихов правни претходник, задржао право коришћења на спорној парцели, из којих разлога је њихов тужбени захтев усвојен као у изреци другостепене пресуде.

Врховни суд налази да се наведени закључак другостепеног суда у погледу титулара права коришћења на спорној парцели заснива на погрешној примени материјалног права.

Како из утврђеног чињеничног стања несумњиво произилази да је спорна парцела бр. аа национализована и прешла у друштвену својину, а да на њој не постоје укњижени објекти у својини тужилаца, та непокретност прешла је у државну својину ступањем на снагу Закона о средствима у својини Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 3/96, ... 44/99), а тужени је као територијална јединица задржала право да под условима из члана 47. овог Закона настави да користи имовину која представља државну својину и њом располаже у складу да овим и посебним законима, односно уз сагласност Републике. Како до доношења овог Закона није измењено правноснажно решење о национализацији та имовина је у складу са Законом прешла у државну својину, а тужени град Нови Сад, као њен корисник, задржао је право коришћења те непокретности.

Дакле, неоснован је закључак суда у побијаној пресуди да је тужени без правног основа уписан у јавним књигама као носилац права коришћења спорне парцеле. Правни основ таквог уписа је неизмењено решење Народног одбора Општине Нови Сад од 06.10.1959. године, донетог на основу члана 58. Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта („Службени лист ФНРЈ“, бр. 52/1958), којим је утврђено да су са 26.12.1958. године, као даном ступања на снагу поменутог Закона, национализована и постала друштвена својина сва изграђена и неизграђена грађевинска земљишта на територији Општине Нови Сад, између осталог и спорна парцела, да би надаље та имовина на основу закона прешла у државну својину, а тужени задржао право коришћења, како је то и уписано у јавним књигама. Промена титулара права коришћења спорне непокретности у корист тужилаца, приликом обнове земљишних књига 1970. године извршена је без правног основа с`обзиром да се одредбе члана 6. став 1. Закона о својини деловима зграде („Службени лист СФРЈ“, бр. 43/65 и „Службени гласник СРС“, бр. 29/73...), по којима право трајног коришћења иде у корист сопственика станова, нису могле применити на спорну парцелу аа, јер се на тој парцели не налази зграда са станом у својини тужилаца нити њихови други објекти. Основ за промену титулара права коришћења не могу бити ни одредбе члана 39. Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, како то погрешно оцењује другостепени суд, јер се те одредбе односе на право задржавања поседа или државине неизграђеног грађевинског земљишта од стране ранијег сопственика тог земљишта, које право се по својој природи и обиму квалитативно разликује од права коришћења грађевинског земљишта које се може стећи само на основу одлуке надлежног органа у складу са Законом.

На основу члана 407. став 1. ЗПП-а, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Оливера Стругаревић

ББ